

26.08x19.41	1	עמוד 18	תאריך - the marker	26/01/2015	46234803-0
משרד עורכי דין רחל בן ארי אדם פיש ושו - 24350					

רופאים לא יידרשו לפרט את סוג הטיפול הרפואי בחשבוניות מס

רשות המסים קיבלה את ההחלטה בעקבות עתירה של מנתח פלסטי לבג"ץ – שבה טען כי הדרישה לחשוף פרטים רפואיים עומדת בסתירה לעיקרון הסודיות הרפואית, וכן מנוגדת לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ולחוקי הגנת הפרטיות וזכויות החולה

עידו אפרתי

רופאים לא יידרשו לפי רט בחשבוניות המס את הפרוצדורות הרפואיות שביצעו במטופליהם מפאת שמירה על פרטיות המטופלים – כך הנחית בסוף השבוע רשות המסים, בעקבות עתירה שהוגשה לבג"ץ על ידי מנתח פלסטי.

ההנחיה החדשה של רשות המסים התקבלה על רקע עתירה שהגיש באפריל שעבר ד"ר יוסף ברגר, מומחה בטיפולים וניתוחים פלסטיים וחבר באיגוד הישראלי לכירורגיה פלסטית ואסתטית. ברגר יצא למאבק נגד מס הכנסה, לאחר שהוחלט לבטל את ספי"ר החשבונות שלו, בשל סירובו לפרט כחוק בחשבוניות את סוג הטיפול או הניתוח שעברו מטופליו. את העתירה הגיש ברגר נגד שלושה גופים: מנהל רשות המסים, משה אשר, פקיד שומה עכו והוועדה לקבילות פנקסים.

עד כה דרשה רשות המסים מרופאים ומטפלים המעניקים שירותים רפואיים לפרט בחשבונות במדויק את הטיפול שהם מעניקים למטופליהם. הדרישה, שחלה על כל בעלי העסקים

ונותני השירותים בישראל, נועד לה כדי לבחון את ההתאמה בין השירות הניתן לבין המחיר שגבה תמורתה, ובכך למנוע את האפשרות של העלמת הכנסות, באמצעות תמחור נמוך בחשבונית ובין המחיר שנגבה בפועל עבור הטיפול.

אלא שלטענת ברגר, ובהמשך גם לטענת הסתדרות הרופאים (הר"י) שדנה בעניין, דרישה זו מאלצת את רופאים ונותני שירותים רפואיים להפר כמה כללים באשר לזכויות הבסיס של המטופלים. בעתירה טען ברגר כי הדרישה לחשוף פרטים רפואיים עומדת בסתירה לעיקרון של סודיות רפואית ולזכותם של המטופלים לפרטיות. כמו כן, טען ברגר שהיא עומדת בניגוד לחוק היסוד של כבוד האדם וחירותו, חוק הגנת הפרטיות וחוק זכויות החולה.

ברשות המסים פסלו את החשבונות של ברגר, אף שבדיקת ספרי החשבונות שלו לא העלתה כל פגם מהותי בניהול הפנקסים. בעקבות כך עירער ברגר על ההחלטה לוועדה לקבילות פנקסים ברשות המסים, ואולם זו תמכה בעמדת פקיד השומה ודחתה את הערעור בטענה שבי

ד"ר יוסף ברגר צילום: אלון שגיב

חשבוניות שניפק ברגר לא הופיע תיעוד מלא של פרטי הלקוח ושירות הטיפול שקיבל, כמתחייב מהוראות ניהול הספרים. אנשי רשות המסים סברו כי ההגדרה הכללית נוסח "טיפול" או "ניי" תוח" אינן מספקות.

ברגר לא ויתר והחליט לעי" תור לבג"ץ, באמצעות עו"ד ג'ק בלנגה ואדם פיש, שהלך לעולמו באחרונה. בעקבות העתירה חזרה בה רשות המסים מהכוונה לפסול את חשבוניותיו של ברגר ואף פייסו רסמה בסוף השבוע בהורה לפקיד השומה של רשות המסים מטעם סמנכ"לית בכירה לשומה וביקורת ברשות, מירי סביון, והיועץ המשפטי של הרשות, עו"ד אורי קלינר. "לאור העובדה שבחלק מה" מקרים המידע הרפואי הוא רגיש

במיוחד, לצורך תיאור השירות הנדרש לפי הוראות ניהול הספרים של רופאים ניתן להסתפק בתיאור כללי של השירות שנתן הרופא (לדוגמה, ניתוח, בדיקה, ייעוץ וכד'), וזאת בתנאי שפרטיו נרשמו ונשמרו ברשומה הרפואית, שנערכה מכוח זכויות החולה, ובתנאי שהרופא ציין בחשבונית, כי פרטי הטיפול המלאים מופיעים ברשומה האמורה, נקבע בהנחיה.

במסך, מצוין בהנחיית רשות המסים כי במקרים שבהם במהלך ביקורת בתיק של רופא יתעורר חשד להעלמת הכנסות, יוכל פקיד השומה לדרוש מהרופא לחשוף את המידע הנדרש מהרשומה הרפואית שמנוהלת על ידו. כמו כן, אם המטופל נתן את הסכמי" תו למסירת מידע רפואי, הרופא מנוע מלסרב למסור את המידע.

תקדים מפני 43 שנה

העתירה של ברגר עוררה דיון עקרוני בסוגיה, ובעקבות כך ער"כ הלשכה לאתיקה בהר"י דיון בשאלה מה גובר על מה – חובת הדיווח למס הכנסה למול שמירה על סודיות רפואית; ולמי שייכת הסודיות הרפואית – לרופא או למטופל. בנייר העמדה שיצא

בעקבות הדיון מצוין כי הסודיות הרפואית מופיעה כבר בשבועת היפוקרטס שהיא השבועה שמקבלים עליהם הרופאים בתחילת דרכם המקצועית, וכי מטרתה לאפשר למטופל למסור לרופא את "הסיפור הרפואי" במלואו וב"לא חשש, וכן כי זהו חלק מרכזי ביחסי האמון בין החולה לרופא. "הסוד הרפואי והרשומה הרפואית שייכים בתפישת העולם האתי וגם החוקית (חוק זכויות החולה) לחולה, ולא לרופא", נכתב בנייר. "הלשכה לאתיקה סב"רה כי הקלה על עבודת פקיד מס הכנסה בפעולות הביקורת, אינה מצדיקה ויתור גורף על זכותם של רבבות מטופלים לסודיות רפואית".

בעקבות ההחלטה, מסר פרופ' יהודה אולמן, מ"מ יו"ר ארגון רופאי המרינה: "ארגון רופאי המדינה מברך על החלטת רשות המסים, המקבלת את עמדת הארגון שלפיה החובה לחיסיון רפואי גוברת על צרכים אחרים. כרופאים, נמשיך לעמוד לצד מטופלינו ונאבק בהחלטות אר"מיניסטרטביביות הפוגעות ביכולתנו להעניק את הטיפול הרפואי המיטבי".

ברגר אמר בתגובה: "זה אמנם הישג אישי מבחינתי, אבל יש לזה משמעות רבה יותר רחבה. היה לכך אמנם תקדים משפטי לפני 43 שנה – אז הגיש רופא עתירה דומה נגד מס הכנסה שהתקבלה, אבל במס הכנסה לא יישמו זאת וסברו שמוותר להם לדעת הכל, מתוך הנחה שהם מסוגלים להגן על המידע הרפואי האישי של המטופלים – כמו אילו אבחנו ואילו ניתוחים הם עוברים".

"הבעיה היא שמגד קיים חוק זכויות החולה, ששומר בקנאות על צנעת הפרט. ברשות המסים סברו שבמקרים האלה החוק שלהם הוא חוק יותר. כל העניין הזה התגלגל לכדי כטעות בדרך" גים שונים של רשויות המס. זה העמיד אותנו כרופאים בקונפליקט, מכיוון שחשיפה של מידע רפואי באופן הזה עלולה לחשוף אותנו הרופאים לתביעות. לשמי חתי, לבסוף הבינו ברשות המסים שאין צורך להתדיין על זה בבית המשפט. כעת זה נפתר".

פרופ' אייל גור, יו"ר האיגוד לכירורגיה פלסטית ואסתטית: "המטופלים זקוקים לפרטיות בעיני הפרוצדורה שעברו, במיוחד בתחום שבו אנו עוסקים".